

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
Good Governance Administration of Singburi Provincial
Administrative Organization

อภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
Good Governance Administration of Singburi Provincial
Administrative Organization

อภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
ผู้วิจัย นายอภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ
ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ดร.สุชาติ ใจภักดี)

..... กรรมการ
(ดร.เบญจ์ พรพลธรรม)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พกาภรณ์ บุสสง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงานการ
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกาภรณ์ บุสสง อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.พัชรียาพร ปัญญาอาจ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนการค้นคว้าอิสระเล่มนี้เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม ดร.สุชาติ ใจภักดี และ ดร.เบญจพรพลธรรม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาของแบบสอบถามในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอขอบคุณ บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้

อภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ

ชื่อเรื่อง	: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
ชื่อผู้วิจัย	: นายอภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ
ปริญญา	: รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกาภรณ์ บุสบัง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.พัชรียาพร ปัญญาอาจ
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 161 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบความแตกต่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 51-60 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท ผลการประเมินภาพรวมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.26) โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ได้แก่ ความคุ้มค่า ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ คุณธรรม นิติธรรม และการมีส่วนร่วมตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในภาพรวมเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ยกเว้นในบางข้อย่อยของด้านคุณธรรมและความคุ้มค่า ที่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน เช่น รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้ถึงความสุขภาพและมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร และความถี่ในการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

คำสำคัญ : การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Title : Good Governance Administration of Singburi Provincial
Administrative Organization

Author : Mr.Apisak Kitirienglap

Degree : Master of Political Science

Advisor : Asst.Prof.Dr.Phakaphorn Butsabong

Co-advisor : Dr.Patchareeyaporn Panyaarj

Graduated Year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

This research aimed to study the governance administration of the Sing Buri Provincial Administrative Organization. The sample group consisted of 161 relevant citizens. Data were collected using questionnaires and analyzed with descriptive statistics and difference testing. The results revealed that most respondents were female, aged between 51–60 years, held a bachelor's degree, and had an average monthly income between 20,001–30,000 Baht. The overall assessment of governance administration was at the highest level (overall mean = 4.26). The ranking of governance principles from highest to lowest mean was: Value for Money, Transparency, Accountability, Morality, Rule of Law, and Participation, respectively.

A comparative analysis of governance administration by demographic factors indicated no statistically significant differences in the overall assessment when categorized by gender, age, and education level. However, statistically significant differences at the 0.05 level were found in specific sub-items of Morality and Value for Money when categorized by monthly income. For instance, different income levels influenced perceptions of the administrators' politeness and interpersonal relationships, as well as the frequency of supervision, monitoring, and evaluation of operational performance.

Keywords: Administration, Governance Principles, Provincial Administrative Organization

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2. คำถามการวิจัย	2
1.3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4. ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5. สมมติฐานการวิจัย	3
1.6. กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.8. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	5
2.2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร	6
2.3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	8
2.4 บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี	17
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	24
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	60
5.1. สรุปผลการวิจัย	60
5.2. อภิปรายผล	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้	66
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย	72
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	77
ประวัติผู้วิจัย	79

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	28
ตารางที่ 4.2	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	28
ตารางที่ 4.3	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	28
ตารางที่ 4.4	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	29
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม	30
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม	30
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม	31
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส	32
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม	32
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ	33
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า	33
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ	34
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ	35

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ	36
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านคุณธรรม จำแนกตามอายุ	37
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านความโปร่งใส จำแนกตามอายุ	38
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ	39
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ	40
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ	41
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	42
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	43
ตารางที่ 4.22	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา	44
ตารางที่ 4.23	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา	
ตารางที่ 4.24	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 4.25	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 4.26	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา	48
ตารางที่ 4.27	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา	49
ตารางที่ 4.28	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.29	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านที่ 3 ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	51
ตารางที่ 4.30	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	52
ตารางที่ 4.31	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	53
ตารางที่ 4.32	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม	54
ตารางที่ 4.33	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่ 4 ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	54
ตารางที่ 4.34	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	55
ตารางที่ 4.35	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	56
ตารางที่ 4.36	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	57
ตารางที่ 4.37	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	58
ตารางที่ 4.38	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน	59

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ในปี พ.ศ. 2542 ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้ส่วนราชการ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยกำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและมีอิสระในการตัดสินใจ ในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการจัดการบริการและสวัสดิการสังคม ด้านระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขการ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมถึงการกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคลการเงินการคลังของตนเอง รัฐบาลเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ และทางวิชาการ รวมถึงกำกับดูแลองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบกฎหมายเท่านั้น (กรมการปกครอง: 2552)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดไว้ในการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ให้กับ ประชาชนในเขตจังหวัดนั้นอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีความเท่าเทียมกันในทุกๆ ด้าน สำหรับภารกิจหลักที่ได้รับการถ่ายโอนมาจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ประกอบด้วยภารกิจหลัก 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัด ระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว 5) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2546: 44-46)

จังหวัดสิงห์บุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น 50 แห่ง ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 6 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 33 แห่ง (ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ณ วันที่ 1 มีนาคม 2567) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ได้ตามกฎหมายมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารและข้าราชการ ผู้ปฏิบัติ จึงเป็นกลไกที่สำคัญและมีบทบาทอย่างมากในการบริหารองค์กร ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนจัดองค์กร การสื่อสาร และการควบคุม ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ในขณะเดียวกันการบริหารงานได้พบปัญหาเบื้องต้นที่ส่งต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานเช่นกัน คือปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานรับภาระงานมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน การรับผิดชอบงาน โดยเฉพาะบุคลากรที่เคยผ่านการอบรม สถานที่ในการจัดเก็บเครื่องมือ

อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ไม่เป็นกิจจะลักษณะ และขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ จึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริการ กระบวนการทำงาน

จากความสำเร็จและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จึงเห็นความสำคัญในประเด็น การนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินงานการพัฒนา และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในองค์กรปกครองส่วนจังหวัด นำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

1.3.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 267 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane Taro, 1970 : 886) ระดับความเชื่อมั่น 95% ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 161 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – ธันวาคม 2567

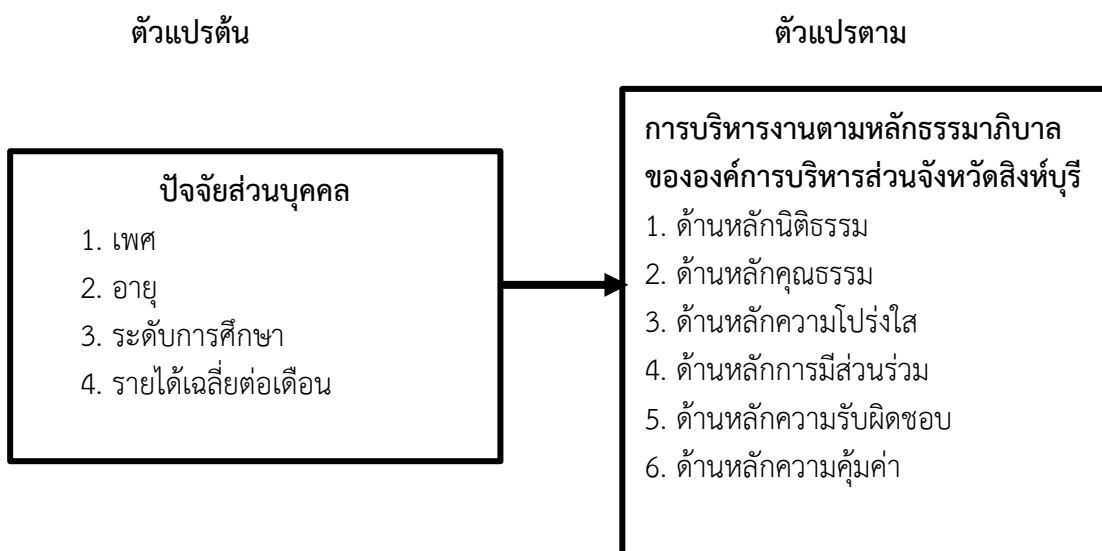
1.3.4 ขอบเขตพื้นที่ในการรวบรวมข้อมูล การวิจัย ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ทำการวิจัยเฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

ข้าราชการ พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี แตกต่างกันจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้เน้นหลักการบริหารงานตามธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงระบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

3. สามารถนำผลการศึกษานำไปใช้ประกอบการกำหนดแนวทาง ในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. หน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินงานหรือกิจกรรมขององค์กรภายใต้การยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ตามหลักธรรมาภิบาลโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ซึ่งได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ และมุ่งจัดสรรทรัพยากรขององค์การอย่างคุ้มค่าอย่างเป็นระบบตามกฎหมาย ระเบียบ มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เสมอภาคและเป็นธรรมต่อประชาชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของส่วนรวม ตลอดจนมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ ประกอบด้วย 6 ประการดังนี้

หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับ กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจกัน ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้

หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงามปฏิบัติงานด้วยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนโยบาย การตรวจสอบการทำงาน และการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน

หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ

หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับ ผลจากการกระทำของตนเอง

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร ที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยธรรมาภิบาลให้คนไทย มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า กล่าวคือ ดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ดีในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 2.3. บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงาน

แนวคิดการบริหารได้รับการพัฒนาขึ้นมาตามแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหารที่มุ่งจะวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยเฮนรี ฟาโย นักบริหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎีการบริหารทั่วไปอันเป็นที่ยอมรับกัน อย่างกว้างขวาง ทฤษฎีอันหนึ่งที่ว่าด้วยหน้าที่ในการบริหาร 5 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตำราการบริหาร และในยุคปัจจุบันนี้ได้นักวิชาการ และนักบริหารตลอดจนนัก การศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้หลายทัศนะ ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้รวบรวมความหมายแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร ที่นักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

ความหมายของการบริหาร

เสนาะ ติเยาว์ (2544: 1) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยอาศัยคนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2546: 18) ให้ความหมายของการบริหารว่าการบริหาร คือ งานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องกระทำ เพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีคนหมู่มากมาอยู่รวมกัน และร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ

สุรัสวดี ราชสกุลชัย (2547: 4) กล่าวว่า การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การสั่งการหรือการชี้นำ (directing / leading) และการควบคุม (controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์การ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ครบถ้วน

จึงสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารจบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีและหลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542: 444) ให้ความหมาย การบริหารจัดการ คือ กระบวนการนำทรัพยากรมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอน การบริหาร คือ

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การ (Organization)
- 3) การชี้นำ (Leading) และ

4) การควบคุม (Controlling) ซึ่งจากความหมายดังกล่าวมีความสำคัญ 3 คำ คือ กระบวนการทรัพยากร การบริหารและวัตถุประสงค์การบริหารจัดการ

สมยศ นาวีการ (2543: 11-15) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า การบริหาร คือ กระบวนการ การวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากร เพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ธงชัย สันติวงษ์ (2543: 21-22) กล่าวถึง ลักษณะการบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ

1. ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างานงานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์การ

2. ในด้านของภารกิจและสิ่งที่ต้องทำงานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบทรัพยากรต่างๆ ในองค์การและการประสานกิจการต่างๆ เข้าด้วยกัน

3. ในด้านของความรับผิดชอบงานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีการอาศัยบุคคลต่างๆ เข้าด้วยกัน

ถวิล จันทรชนะ (2544: 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ของการบริหาร มี 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) แล้วในปัจจัยทั้ง 4 นี้ อาจถือว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญมาก เพราะถ้าองค์การใดก็ตามได้คนปฏิบัติงานไม่ดีไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่ว่าจะมีคนหรือวัสดุสิ่งของมากมายหรือมีการจัดการที่ดีก็ตามแต่ก็ยากที่จะปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้หรือไม่ก็อาจจะล้มเหลว แต่ตรงกันข้าม ถ้าได้คนดีมีประสิทธิภาพมาทำงานแล้วปัจจัยอื่นๆ ก็อาจจะสามารถทำงานในองค์การนั้น เจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพได้

หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจ และยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจาย ภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลงานในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 เพื่อส่งเสริมให้ประเทศมีการพัฒนาที่ยั่งยืน บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ ซึ่งประกาศครั้งแรกในระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ที่สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณานุมัติ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2552) ดังนี้

ประการแรก หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจกัน ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

ประการที่สอง หลักคุณธรรม ได้แก่ การส่งเสริมคนดีคนเก่งให้เข้ามากิจการบ้านเมือง สังคม และประเทศชาติ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่รัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

ประการที่สาม หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ ซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการท างานของทุกองค์กรทุกวงการให้มี ความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบ ความถูกต้องชัดเจนได้

ประการที่สี่ หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

ประการที่ห้า หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้น ในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพ ในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับ ผลจากการกระทำ ของตนเอง

ประการที่หก หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร ที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยธรรมาภิบาลให้คนไทย มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า กล่าวคือดำรง ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ดีใน เหว้โลก และรักษาพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์

สรุปได้ว่า จากความหมายของการบริหารของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการบริหาร เป็นการดำเนินการเพื่อให้งานหรือสิ่งที่ต้องกระทำบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กรซึ่ง จะต้องมีการบวนการในการด าเนินกิจกรรมนั้นๆ และเป็นหน้าที่สำคัญสำหรับผู้บริหารหรือผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในการท างาน ซึ่งจะต้องมีความรู้ความ เข้าใจหลักการบริหาร เพื่อให้การบริหารงานบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

กระบวนการบริหาร กระบวนการบริหารเป็นหน้าที่หลักของบริหารที่จะต้องศึกษาหา กลยุทธ์ มาใช้ในการบริหารงานในองค์กรซึ่งกระบวนการบริหารมีองค์ประกอบและขั้นตอน 7 ขั้น รวมเรียกว่า “POSDCORB” ซึ่งเป็นอักษรนำขององค์ประกอบกระบวนการ ได้แก่ (ปรียา สมพิช. กระบวนการ บริหารของลูเธอร์ กูลิค, อินเทอร์เน็ต, 2552)

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติ งานและวิธีการปฏิบัติ งานไว้ล่วงหน้า ผู้จัดองค์กรต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพราะแผนจะเป็นแนวทาง ปฏิบัติทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วยแผนงานหลักและ แผนงานย่อย แผนงานต้องมีลักษณะยืดหยุ่น

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่การแบ่งส่วน งาน และการจัดสายงาน

3. การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา และพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลให้งานสำเร็จหรือ ล้มเหลว

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมายหน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับ โดยให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตามมีการตัดสินใจสั่งการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรม ต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรระดับต่างๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้ทราบความ เคลื่อนไหวและความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอ

7. การบริหารงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้เงิน และการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

สรุปว่า การปฏิบัติงานใดก็ตามที่มุ่งหวังความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจในการบริหารจะต้องเป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน แนวทาง วิธีการ หรือวิธีใดๆ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการบริหารราชการหรือ ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางหรือการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่จุดหมาย ปลายทางเบื้องต้น คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ หรือช่วยเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติราชการให้เป็นไปในทิศทางที่ดีกว่าเดิมหรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่จุดหมาย ปลายทางสูงสุดคือ การพัฒนาประเทศชาติและประชาชนให้อยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

1. ที่มาและวิวัฒนาการของธรรมาภิบาล (good governance)

แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลเป็นธนาคารโลกที่นำมาใช้ในการกำหนดนโยบายการให้กู้เงินแก่ประเทศในซีกโลกใต้ ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เพื่อแก้ปัญหาการไร้ประสิทธิภาพและการคอร์รัปชันในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบละตินอเมริกาและแอฟริกาที่มีปัญหาในการบริหารงานจนทำให้เกิดปัญหาเนื่องจากกู้เงินธนาคารโลกไปแล้วไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยมีความตื่นตัวสนใจเรื่องธรรมาภิบาลอย่างมากโดยเฉพาะหลัง วิกฤตเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี 2539 และการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในปี 2540 เนื่องจากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาการเมืองไทยที่ สัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาล โดยมีปัจจัยสำคัญคือการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน ตลอดจนการตรวจสอบการทำงานของรัฐโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ยังได้กำหนดแนวคิด ในการพัฒนาประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสริมสร้างการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารรัฐกิจ สนับสนุนให้ทุกภาคการบริหารรัฐกิจและการจัดการพัฒนาประเทศ สนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องในงานบริหารรัฐกิจและการพัฒนาประเทศทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติ

ปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้าง ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ระเบียบดังกล่าวได้ยกเลิกแล้วเมื่อ ปี พ.ศ.2546) โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างกฎเกณฑ์และกลไกที่ดีในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปรับปรุงระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนได้รวดเร็วชัดเจน และเป็นธรรมขยายโอกาสของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมือง เพื่อร่วมกับภาครัฐในการตัดสินใจและแก้ปัญหาส่วนรวม ขจัดทุจริตประพฤติชอบและการ หลีกเลียงกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือกิจการที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมร่วมกัน ทั้งนี้ ระเบียบฯ ดังกล่าวมุ่งเน้นให้ หน่วยงานของรัฐดำเนินดำเนินการตามภาระหน้าที่ โดยยึดหลักพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่หลัก นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ปี พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 มุ่งเน้นให้ส่วนราชการใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ โดย บัญญัติให้ “การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลงาน” และ “ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของภารกิจ” และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 -2549) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ปราศจากการทุจริต บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคม

ปี พ.ศ. 2546 ได้มีการยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) การบริหารราชการที่เป็นไป เพื่อ ประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) ประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า ในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5) มีการปรับปรุงภารกิจของ ส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- 6) ประชาชนได้รับความอำนวยความสะดวกและได้รับการ ตอบสนองตรงตามความต้องการ
- 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ปี พ.ศ. 2549 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2549 เห็นชอบวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรมธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติชอบในภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธาและไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและ

หน่วยงานราชการรวมถึงตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกระดับโดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐ และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน คือ

- 1) การสร้างผู้นำและองค์การต้นแบบ
- 2) การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์วัฒนธรรมค่านิยมและการพัฒนาข้าราชการ
- 3) การให้คำปรึกษา แนะนำและการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
- 4) การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
- 5) การพัฒนาระบบ บริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล
- 6) การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม และ
- 7) การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล

ปี พ.ศ. 2550 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2550 ก็ได้มีการกล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลอยู่หลายมาตรา เช่น หมวด 4 หน้าที่ของชนชาวไทย มาตรา 74 กำหนดให้ “บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงานลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

ปี พ.ศ. 2552 ธรรมาภิบาลเริ่มเข้ามามีบทบาทในระดับหน่วยงานจนกระทั่งระดับบุคคลมากขึ้น เห็นได้จากรัฐธรรมนูญ มาตรา 279 ที่กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้นอันเป็นที่มาของประมวลจริยธรรมและจรรยาข้าราชการพลเรือนที่สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำขึ้นซึ่งในประมวลนี้ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมืองอำนวยความสะดวกและ ให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 78 และมาตรา 79 ซึ่งมุ่งพัฒนาข้าราชการ ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการได้กำหนดให้ส่วนราชการมีข้อบังคับว่าด้วย จรรยาบรรณข้าราชการของส่วนราชการ เพื่อเป็นมาตรฐานพฤติกรรมอันดีของข้าราชการอีกด้วย

นอกจากนี้แต่ละส่วนราชการต้องมีการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในระดับองค์การ ซึ่งแตกต่างจากประมวล จริยธรรมและจรรยาข้าราชการซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติระดับบุคคล ซึ่งทั้งสองเรื่องนี้มี ความเชื่อมโยงกัน และส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลขึ้นในระบบราชการในที่สุด (บาลานซ์ (ตีวเตอร์หมู่) และพัฒน์พงษ์ เลชะโหมะ, 2554: 5-7)

จากที่มาและวิวัฒนาการของธรรมาภิบาลพอสรุปได้ว่า ธรรมาภิบาลมีวิวัฒนาการเริ่มตั้งแต่ วิกฤตเศรษฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี 2539 และการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในปี 2540 จนถึงปัจจุบัน ธรรมาภิบาลเริ่มเข้ามามีบทบาทในระดับหน่วยงาน จนกระทั่งระดับบุคคลมากขึ้น

ดังนั้นส่วนราชการต้องมีการจัดทำนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี ซึ่งเป็นการกำหนด

นโยบายตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในระดับองค์การและส่งเสริมเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลขึ้นในระบบราชการในที่สุด

ความหมายของธรรมาภิบาล

ในปัจจุบัน “ธรรมาภิบาล” ได้รับความสนใจและมีการใช้ในวงวิชาการอย่างจริงจังเป็นทางการ ได้แก่เอกสารรายงานของธนาคารโลกว่าด้วยปัญหาการพัฒนาของกลุ่มประเทศใน ภูมิภาคซารารในแอฟริกา ซึ่งเป็นรายงานของธนาคารโลกในยุคแรกที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ มีธรรมาภิบาลและการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และต่อมาได้มีการผลการศึกษาวิเคราะห์ประสบการณ์ของ IMF ในการให้ประเทศต่าง ๆ กู้เงินหรือฟื้นฟูเศรษฐกิจมีข้อสรุปว่า ฤุณแจสำคัญอีกประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน คือ การที่ประเทศนั้น ๆ มีการจัดการปกครองและมีการด าเนินการนโยบายสาธารณะที่ได้ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด ต่อมาก็มีผู้ขานรับอย่างรวดเร็วว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ปัญหาเฉพาะในแอฟริกาเท่านั้น แต่เป็นปัญหา ร่วมของชาติต่าง ๆ ทั่วไป ฉะนั้น ธรรมาภิบาล หรือ good governance จึงกลายเป็นความคาดหวัง เป็นคำตอบ และกลายเป็นองค์ประกอบที่จะขาดเสียมิได้ประการหนึ่งของสูตรการพัฒนา หรือการ บริหารการพัฒนา (development management) ในนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย (ปฐม มณีโรจน์, 2555: 352)

คำว่า “ธรรมาภิบาล” เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า “ธรรมะ” กับ “อภิบาล” (ปฐม มณีโรจน์, 2555: 353) ความหมายของ good governance หรือ “ธรรมาภิบาล” หรือการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หากพิจารณาในแง่ของการให้ค านายามและความหมายของคำว่า “ธรรมาภิบาล” ได้มีการให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

โคฟี อันนัน (Kofi Annan) เลขาธิการองค์การสหประชาชาติกล่าวว่า ธรรมาภิบาลเป็นแนวทางการบริหารงานของรัฐที่เป็นการก่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนหลักนิติธรรมสร้างเสริมประชาธิปไตย มีความโปร่งใส และเพิ่มประสิทธิภาพ (ฉัตรยุพิน บ่ายเที่ยง, 2552: 21)

องค์การสหประชาชาติ หรือ United Nations (UN) ให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาล เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส ธรรมาภิบาลคือการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม อย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ (ช่อทิพย์ เกษรทอง, 2553: 13)

องค์การร่วมมือระหว่างประเทศของ ญี่ปุ่น – The Japan International Cooperation Agency (JICA) กล่าวถึงธรรมาภิบาลใน “ The Aid Study Committee on Participatory Development and Good Governane (2015)” ว่าเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสร้างบรรยากาศให้ เกิดกระบวนการ มีส่วนร่วมจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ฟังตนเองได้และมีความยุติธรรมทางสังคม (อมรา พงศาพิชญ์, 2543: 68 - 81)

ถนัด เดชทรัพย์ (2550 : 11) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากร ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาของประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคม ดำรงอยู่ร่วมกัน

อย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

พิสมัย คูศรีพิทักษ์ (2553: 17) กล่าวว่า ธรรมนูญ หมายถึง กติกา กฎเกณฑ์ ในการบริหาร หรือการปกครองที่ดี มีความเหมาะสมเป็นธรรม ใช้ในการธำรงรักษากันเมือง และเป็นแนวทางสำคัญ ในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ให้สามารถ อยู่ร่วมกันอย่าง สงบสุข มีความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไข เยี่ยวยาภาวะ วิกฤติอันตรายที่หากจะมีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เสมือนเป็นพลัง ผลักดันที่จะ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ และเป็นการบริหารจัดการที่จะทำให้แล้วเสร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ลิขิต อีร์เวคิน (2549: 8) กล่าวว่า ธรรมนูญ หมายถึง กระบวนการปกครองบริหารประเทศ โดยมีกฎเกณฑ์ความถูกต้องเพื่อประโยชน์ของสังคมและประชาชนไม่ละเมิดกฎหมายและ หลักนิติธรรม อธิบายความได้ว่า กลุ่มบุคคลที่บริหารประเทศคือ รัฐบาลหรือส่วนกระบวนการ ปกครองบริหาร ประเทศคือ หลักธรรมนูญ ซึ่งใช้ได้ในระดับการบริหารประเทศสูงสุดได้แก่ คณะรัฐมนตรี รวมทั้ง ระดับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งได้แก่ การบริหารโดยระบบราชการจนถึง การปกครองบริหารในองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น

ช่อทิพย์ เกษรทอง (2553: 18) กล่าวว่า ธรรมนูญ หมายถึง การปกครองด้วยหลักการ บริหารจัดการที่ดีงาม โดยเป็นเรื่องของการพัฒนา และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ โดยส่งเสริมให้ เกิดการรวมตัวของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล ตัดสินใจ การตรวจสอบ ลดการทุจริตคอร์รัปชันลง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคทุกฝ่ายในสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ธรรมนูญหมายถึง การปกครองด้วยกฎเกณฑ์ที่ดีงามใน การบริหารหรือการปกครอง เพื่อธำรงรักษากันเมืองให้เกิดความสงบสุข โดยอาศัยกระบวนการ สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างภาครัฐ สังคมเอกชนและประชาชน ทำให้การบริหารราชการ แผ่นดินมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและ สร้างบรรยากาศให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม อันนำไปสู่การพึ่งตนเองและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

หลักการพื้นฐานของธรรมนูญ

หลักการพื้นฐานของธรรมนูญดูเหมือนจะคล้ายคลึงกัน คือ การตั้งอยู่ในความถูกต้อง และ เป็นธรรม สังคมชุมชนก็จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข หน่วยงานหลายแห่งทั้งในระดับสากลและภายใน ประเทศได้กำหนดหลักการพื้นฐานของธรรมนูญไว้ เช่น ธนาคารโลก องค์การสหประชาชาติ องค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ The Organization for Economic Co- operation and Development (OECD) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

การนำแนวคิดธรรมนูญมาใช้ในประเทศไทยใน พ.ศ.2542 รัฐบาลไทยได้บัญญัติ ความหมายที่เป็นทางการของคำว่า “good governance” ว่าหมายถึง “การบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี” และให้นิยามว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการ จัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและ

ร่วมกันเป็นพลังให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติสำหรับการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้นมีผลบังคับใช้ ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในหลาย ๆ ประเทศได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีกฎหมายอย่างน้อย 2 ฉบับ ที่มีการกำหนดออกมาเพื่อรองรับแนวคิด “good governance” หรือ “การบริหารจัดการที่ดี” หรือ “ธรรมรัฐ” หรือ “ธรรมาภิบาล” กฎหมายฉบับแรกที่ออกมารองรับคือ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้าง ระบบกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” ได้กล่าวถึงในช่วงก่อนการประกาศใช้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แต่ยังไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก เมื่อประเทศไทยประสบปัญหา วิกฤตเศรษฐกิจและการเงิน บุคคลฝ่ายต่าง ๆ จึงได้หันมาให้ความสนใจและตระหนักถึงความจำเป็น ในการสร้างเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในฐานะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ บูรณะสังคมและประเทศ เพื่อพลิกฟื้นภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ และสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างทัน สถานการณ์จึงได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบปฏิบัติของส่วนราชการโดยยึดหลักการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และฉบับที่ 2 ได้แก่ “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการที่ดี พ.ศ. 2546” ประกอบด้วย บทบัญญัติต่างๆ ที่มีเนื้อหากำหนดแนวทางให้ส่วนราชการปฏิบัติ รวม ทั้งหมด 9 หมวด ซึ่งในหมวดที่ 9 นั้น ได้นำไปกล่าวไว้ในหัวข้อขอบเขตการใช้บังคับของพระราชกฤษฎีกาแล้ว แนวทางที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องนำไปปฏิบัติจึงอยู่ในหมวดที่ 1 ถึงหมวดที่ 8 โดยแต่ละหมวดจะมีสาระสำคัญ แต่ในที่นี้ จะกล่าวถึงเฉพาะหมวดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่าหมายถึง การปฏิบัติราชการที่มีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมายตามที่มาตรา 6 บัญญัติไว้คือ มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน การบริหารราชการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและพยายามมุ่งให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ภารกิจของภาครัฐ การบริหารเพื่อให้ได้รับผลลัพธ์ ตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ โดยมีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงานในทุกระดับ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ได้แก่ การบริหารที่จะต้องพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการทำ cost-benefit analysis ให้สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งจัดระบบการวางแผนเป้าหมายการทำงานและวัดผลงานของแต่ละบุคคล ที่เชื่อมโยงกับระดับองค์กร
4. ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (process simplification) และจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ (empowerment) เพื่อให้การ ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุด

บริการใกล้ตัวประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ one-stop-service

5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ มีการปรับภารกิจของส่วนราชการทันต่อเหตุการณ์ ได้แก่ การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ (process redesign) ซึ่งจำเป็นต้องทบทวนลำดับความสำคัญและความจำเป็นและการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ

6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน (citizen survey) และความพึงพอใจของผู้รับบริการ (customer survey) ในหลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการต่อไป

7. มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การตรวจสอบ และวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง (internal control) ซึ่งจะทำให้สามารถผลักดัน ด้านการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ในแง่ของหลักการต่างเน้นเรื่อง “การบริการที่เน้นผลลัพธ์ (outcomes)” คือ “การเน้นการปฏิบัติราชการที่มีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมาย” 6 ประการ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ ข้างต้น

ในแง่ขอหลักการ การบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์มีความมุ่งหวังให้ส่วนราชการมีการพัฒนาไปในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ส่วนราชการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และมีเป้าหมายที่เน้นผลผลิตที่ชัดเจน ไม่เน้นการทำงานประจำตามแนวที่เคยปฏิบัติ

2. ผู้บริหารทุกระดับในส่วนราชการมีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับพันธกิจหลักของส่วนราชการ

3. การจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการ สามารถพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลัก ซึ่งจะสอดคล้องกับการให้ค่าตอบแทนสวัสดิการและรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่จะประเมินผลการปฏิบัติ

4. ข้าราชการในส่วนราชการนั้นได้รับรู้พันธกิจหลักของส่วนราชการในส่วนที่ตนรับผิดชอบเพื่อที่สามารถทำได้บรรลุเป้าหมาย

5. มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการบริหารงานไปสู่ข้าราชการระดับต่าง ๆ ของส่วนราชการ เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุได้อย่างเหมาะสม เป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการที่มีใช้ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดีได้ ต้องเป็นผู้แก้ไขปัญหาและสะสมประสบการณ์เพื่อก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารระดับที่สูงขึ้นต่อไป

6. เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้มีโอกาสปรับปรุงและใช้ดุลยพินิจในการทำงานที่กว้างขวางขึ้น และเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในองค์กร มีระบบการทำงานที่สั้น และมีการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานให้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

จะเห็นได้ว่าในส่วนของประเทศไทย ภาครัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างธรรมาภิบาล ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย การนำระบบบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารภาครัฐ รวมถึงใน

แวดวงวิชาการได้ให้ความสำคัญต่อแนวคิดธรรมาภิบาลอย่างแพร่หลาย ความสำคัญของการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 ได้กำหนดแนวทางเพื่อสร้างการบริหารจัดการที่ดีในยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของภาคราชการ การสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพื่อให้เกิดการประสานร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศ

แผนพัฒนาฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 รายละเอียดของแผนให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี โดยได้ขยายกรอบการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม ได้แก่ การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในภาครัฐกิจเอกชน การสร้างเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกลไกตรวจสอบ ทั้งที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกลไกตรวจสอบสาธารณะในภาคประชาชน รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกของประชาชนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความพอดี เพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทย (รัชยา ภักดิ์จิตต์, 2557: 20-28)

พิทยา สุนทรวิภาต (2545: 23) กล่าวถึง หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นผลจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ว่าประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ กฎหมาย และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่าง ๆ

2. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการของรัฐและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ส่วนราชการมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน ที่เป็นรูปธรรม และเปิดเผยต่อสาธารณะ

3. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การได้รับการยอมรับ และความพอใจจากผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติ คุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณ ความถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่ได้ขึ้นจากการปฏิบัติงานและจำนวน การร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

4. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

5. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่าง ๆ รวมถึงการประหยัด งบประมาณ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบ จำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น หรือจำนวนข้อเสนอแนะ หรือข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ รวมถึงคุณภาพ ของการเข้ามามีส่วนร่วม

6. หลักคุณธรรม ได้แก่ การร้องเรียน หรือร้องทุกข์ในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในและนอกองค์กรลดลง คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรในชาติอย่าง

เกิดประโยชน์สูงสุด สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและมีระเบียบวินัย

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 อธิบายหลักการเบื้องต้นของการสร้างธรรมาภิบาลไว้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546 : 16 - 18) ดังนี้

1. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ตัวกับประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูป one – step service
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งได้แก่ การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ ทบทวนลำดับความสำคัญและความจำเป็นทางแผนงานและโครงการทุกระยะ การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็น และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์อยู่เสมอ
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการซึ่งได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นกับความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็น หลักโดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการ
7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง

ไพโรจน์ ภัทรนารกุล (2548: 212) กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลว่า ให้ความสำคัญเรื่องกระบวนการตัดสินใจในการบริหารของภาครัฐ ดังนั้นจึงมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐเอกชน ท้องถิ่น และภาคประชาสังคม ในการตัดสินใจทางบริหารจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญของธรรมาภิบาลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific – UNESCAP) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญของธรรมาภิบาล 8 ประการคือ

1. ความรับผิดชอบรับการตรวจสอบต่อสาธารณะ
2. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ความเป็นธรรมในสังคม และการคำนึงถึงส่วนรวม
4. การยึดมั่นฉันทามติ
5. การมีส่วนร่วม
6. การสนองตอบความต้องการ
7. หลักนิติธรรม
8. หลักความโปร่งใส

จากองค์ประกอบที่สำคัญของธรรมาภิบาล ข้างต้นพอสรุปได้ดังนี้ การสร้างเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในฐานะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบูรณะสังคมและประเทศ เพื่อ

พลิกฟื้นภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ และสามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างทันสถานการณ์จึงได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบปฏิบัติของส่วนราชการโดยยึดหลักการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2.3 บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

วิสัยทัศน์ “สิงห์บุรี คนดี เมืองน่าอยู่”

พันธกิจ การจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง 5 ด้านดังนี้

1. การจัดการบริการสาธารณะด้านการศึกษา
2. การจัดการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. การจัดการบริการสาธารณะด้านสังคม
4. การจัดการบริการสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม
5. การจัดการบริการสาธารณะด้านการบริหารจัดการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีพื้นที่ครอบคลุมรับผิดชอบเขตพื้นที่ทั้งจังหวัด ฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2562 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 และตามประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งโครงสร้าง ดังนี้

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีจำนวน 1 คน มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมในการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายข้าราชการและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มีรองนายกองค์การฯ 1 คน มีที่ปรึกษานายกองค์การฯ 4 คน

โครงสร้างส่วนราชการ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ปัจจุบันแบ่งออกเป็น 10 ส่วนราชการ ดังนี้

(1) สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีนายปฐมพงศ์ อยู่วงศ์หัตถิม หัวหน้าฝ่ายนิติการ รักษาการแทน หัวหน้าสำนักปลัดฯ ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบบริหารงานในสำนักฯ ปัจจุบันมีข้าราชการ 22 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 22 คน พนักงานจ้างทั่วไป 41 คน

(2) สำนักงานเลขานุการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ปัจจุบัน มีข้าราชการ 7 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 1 คน พนักงานจ้างทั่วไป 1 คน

(3) กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ ปัจจุบันมีข้าราชการ 11 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 2 คน

(4) กองคลัง ปัจจุบันมีข้าราชการ 12 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 2 คน พนักงานจ้างทั่วไป 1 คน

(5) กองช่าง ปัจจุบันมีข้าราชการ 17 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 33 คน พนักงานจ้างทั่วไป 21 คน

(6) กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มี ปัจจุบันมีข้าราชการ 5 คน

(7) กองสาธารณสุข ปัจจุบันยังมีข้าราชการ 6 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 5

(8) กองการเจ้าหน้าที่ ปัจจุบันมีข้าราชการ 7 คน พนักงานจ้างทั่วไป ๒ คน

(9) หน่วยตรวจสอบภายใน ปัจจุบันมีข้าราชการ ๑ คน

(10) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีข้าราชการ 5 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ 5 คน

ฝ่ายนิติบัญญัติ

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 2 คน คือ

(1) อำเภอเมือง จำนวน 6 คน ประกอบไปด้วย

(2) อำเภออินทร์บุรี จำนวน 6 คน ประกอบไปด้วย

(3) อำเภอกำแพงแสน จำนวน 3 คน ประกอบไปด้วย

(4) อำเภอพรหมบุรี จำนวน 3 คน ประกอบไปด้วย

(5) อำเภอท่าช้าง จำนวน 2 คน ประกอบไปด้วย

(6) อำเภอบางระจัน จำนวน 4 คน ประกอบไปด้วย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชิษณุพงศ์ อ่อนศิริ (2565) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.36) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.62) รองลงมาคือด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.26) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะทางเสริมสร้างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรประชาสัมพันธ์ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

ศิริประภา พัดลม (2564) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1.การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล หลักการกระจายอำนาจ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักการรับผิดชอบต่อสังคม ตามลำดับ 2.ปัญหา และอุปสรรค การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน 1) หลักการตอบสนอง ในการให้บริการประชาชน เช่น การชำระภาษี การขออนุญาตต่าง ๆ บางภารกิจไม่สามารถทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์ได้ประชาชนจึงต้องเดินทาง มาติดต่อด้วยตนเอง ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ 2) หลักการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชาคม ทำให้การแสดงความคิดเห็นถึงประเด็น ปัญหาและ ความต้องการของประชาชนส่วนน้อย 3) หลักการกระจายอำนาจ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจใน การดำเนินงานบางภารกิจ ผู้บริหารยังไม่ได้มีการถ่ายโอนอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานจึงทำให้การ ปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวจึงไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน 4) หลักความเสมอภาค เกิดจากความสนิหสนม พวักพ้องและความเกรงใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่อกันไม่มีความเสมอภาค การ บริหารงานซึ่งมาจากคนละฝ่ายคนละพวก ก็จะได้รับ การปฏิบัติงานไม่เหมือนกัน อีกทั้งยังมีการกีดกัน เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้การปฏิบัติต่อกันไม่เสมอภาค 5) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ไม่ปฏิบัติตาม

อังคณา ปากเกร็ด (2562) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มี 6 ด้าน ประกอบด้วย (ก) ด้านนิติธรรม พบว่า มีความไม่สอดคล้องระหว่างระเบียบการบริหารงาน เนื่องจากถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง (ข) ด้านคุณธรรม พบว่า มีค่านิยมเรื่องพวกพ้องเนื่องจากระบบอุปถัมภ์ (ค) ด้านความโปร่งใส พบว่ามีปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลมีกระบวนการที่ซับซ้อน (ง) ในด้านการมีส่วนร่วม พบว่ามีความร่วมมือจากประชาชนในระดับต่ำ เนื่องจากประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม (จ) ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่ามีปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความตรงต่อเวลา เนื่องจากบุคลากรขาดความสำนึกเรื่องวินัย และ (ฉ) ในด้านความคุ้มค่า พบว่ามีปัญหาเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยในหน่วยงาน เนื่องจากหน่วยงานขาดค่านิยมความประหยัด ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาจึงเป็นการแก้ปัญหา 6 ด้าน ตามที่กล่าวมาแล้ว ประกอบด้วย (ก) อนุญาตให้มีการปรับระเบียบได้ (ข) สร้างค่านิยมสนับสนุนความสามารถที่แท้จริงของบุคคลให้แข็งแกร่ง (ค) พัฒนาระบบการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะให้สะดวกขึ้น (ง) สร้างความตระหนักถึงถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมภาครัฐ (จ) กำหนดกรอบ

ปฏิบัติที่รัดกุมชัดเจนเพื่อส่งเสริมในการปฏิบัติงาน และ (ฉ) รณรงค์ให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

สุมนา ยิ้มซ้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชนการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการบริหารงาน และเพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน โดยจำแนกตามลักษณะของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม ปี 2558 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากร จำแนกตามหมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติ F-Test และ One-way ANOVA ในการหาค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่ม ไปทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการรับรู้ของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลัก ความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการศึกษา พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแหม อำเภอลองขลุ จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน เขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นทำให้พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจในการบริหารงานภายหลังจากการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ปัจจัยด้านเพศ อายุ การศึกษา การดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และรายได้มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาล และศักยภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะได้นำแนวทางจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นไปประกอบการจัดทำแบบสอบถาม และใช้เป็นแนวทางในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประเมินระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงต่อไป

รวีวรรณ แสนสวัสดิ์ (2558 : 88 - 94) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ

เทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม เป็นอันดับแรก รองลงมา คือด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า ด้านความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม และอันดับสุดท้าย คือด้านหลักคุณธรรม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่เป็นเพศหญิง อายุ 65 ปี ขึ้นไป ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาประกอบอาชีพอื่นๆ รายได้น้อยกว่า 5,000 บาท และมีระยะเวลาอาศัยในชุมชนมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระ มากกว่าคณะกรรมการกลุ่มอื่นในแต่ละตัวแปร

ราตรี ชินหงส์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภोजตุรพักรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลตำบลโคกกล่าม เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่ามและปัญหาข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภोजตุรพักรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภोजตุรพักรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamanae จำนวน 372 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่าม จำนวน 39 ข้อ มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.62 – 0.89 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test) และสถิติทดสอบเอฟ (F - test) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุตั้งแต่ 31 - 40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษามีรายได้ 3,000 – 6,000 บาทต่อเดือน และประกอบอาชีพเกษตรกรรม 2) ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภोजตุรพักรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความรับผิดชอบ 3) ประชาชนที่มีเพศ อายุระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลตำบลโคกกล่าม ไม่แตกต่างกันแต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลตำบลโคกกล่าม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ประชาชนมีปัญหา และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภोजตุรพักรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ประชาชนส่วนใหญ่เสนอปัญหา คือ ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมาย การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกฎหมายอื่น ๆ ไม่มีตัวชี้วัดเกี่ยวกับความถูกต้องดีงาม ที่เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และตัวชี้วัดการให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคที่สามารถ

วัดได้ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาได้อย่างทั่วถึง ประชาชนส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา คือ จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกฎหมายอื่น ๆ แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับความถูกต้องดีงาม ที่เป็นแบบอย่างแก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค ที่สามารถวัดได้เปิดประชุมสภา สัณจรไปตามชุมชนต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟัง

อรุณ สีนสุวรรณ (2558 : 63 - 70) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ และอายุราชการแตกต่างกัน เห็นว่าเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อรทัย ทวีระวงษ์ (2557 : 80 - 94) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) บุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนมากมีตำแหน่งเป็นพนักงาน และมีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท

2) ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักมุ่งฉันทามติ อยู่ในระดับมากและผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่าง ส่วนบุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ มีรายคู่ที่สัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทดสอบรายคู่ที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณภัทร นิภารักษ์ (2558 : 94 - 103) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 59.8 มีอายุ 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.1 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.0 การดำรงตำแหน่งข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 49.5

มีระยะเวลาในการอยู่ของตำแหน่ง 1 - 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.9 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 5,000 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.5 และระดับหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ อันดับหนึ่งคือ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยที่ 4.08 รองลงมาอันดับสอง คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.05 อันดับสาม คือ ด้านหลักความโปร่งใส ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 อันดับสี่ หลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.73 อันดับห้า คือ ด้านความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 3.71 และอันดับหก คือ ด้านนิติธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.70 ตามลำดับ ผลจากการทดสอบการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดำรงตำแหน่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่ามีความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่ามีความคิดเห็นของบุคลากร ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน จังหวัดสิงห์บุรี และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ข้าราชการ พนักงานตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 267 คน (กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี: 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี 161 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane,1970 : 886) ซึ่งกำหนดเป็นระดับความเชื่อมั่นเป็น 95% จำนวน 161 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวบรวมจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 (สุวิมล ติรภานันท์, 2546: 147-148)
6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
7. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษาถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าวิเคราะห์สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่อใช้บรรยาย ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert) ซึ่งประยุกต์ใช้สเกลคำถาม 5 ระดับ คะแนน ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ตามลำดับที่เลือกตอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการตรวจสอบสมมติฐานนำเสนอรูปตารางพร้อมคำบรรยายวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) F-test และหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในการทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก T - test
F	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก F - test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	75	46.60
หญิง	86	53.40
รวม	161	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 – 20 ปี	0	0.00
21 – 30 ปี	13	8.10
31 – 40 ปี	48	29.80
41 – 50 ปี	35	21.70
51 – 60 ปี	65	40.40
มากกว่า 61 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	161	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมาอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	6.20
ปริญญาตรี	92	57.10
สูงกว่าปริญญาตรี	59	36.60
รวม	161	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	0	0.00
10,001 – 20,000 บาท	17	10.60
20,001 – 30,000 บาท	95	59.00
รายได้มากกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป	49	30.40
รวม	161	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมารายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จากแบบสอบถามโดยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 6 หลัก ประกอบด้วย 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ และ 6. หลักความคุ้มค่า ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.24	0.37	มากที่สุด
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.24	0.46	มากที่สุด
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.27	0.49	มากที่สุด
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.18	0.57	มาก
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.25	0.50	มากที่สุด
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.37	1.55	มากที่สุด
ภาพรวม		4.26	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ด้านหลักโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.25$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.24$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม

ข้อที่	ด้านหลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	องค์กรกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับไว้ชัดเจน	4.47	0.57	มากที่สุด
2	ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการยอมรับจากพนักงาน	4.22	0.51	มากที่สุด
3	การบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	4.13	0.54	มาก
4	ผู้บริหารปฏิบัติงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	4.15	0.53	มาก
ภาพรวม		4.24	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า องค์กรกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับไว้ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการยอมรับจากพนักงาน อยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ผู้บริหารปฏิบัติงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม

ข้อที่	ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	การบริหารงานเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.20	0.59	มาก
2	ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงานด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ	4.35	0.60	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.22	0.62	มากที่สุด
4	ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.21	0.59	มากที่สุด
ภาพรวม		4.24	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงานด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส

ข้อที่	ด้านหลักโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการทำงาน	4.22	0.63	มากที่สุด
2	ผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เปิดเผยต่อสาธารณชน	4.27	0.59	มากที่สุด
3	การบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง	4.32	0.65	มากที่สุด
ภาพรวม		4.27	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด การบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ ผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เปิดเผยต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและทิศทางการทำงาน ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย	4.20	0.69	มาก
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	4.16	0.63	มาก
ภาพรวม		4.18	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.9 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ

ข้อที่	ด้านหลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	การบริหารงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด	4.23	0.61	มากที่สุด
2	ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ	4.22	0.68	มากที่สุด
3	ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบอย่างจริงจัง	4.30	0.65	มากที่สุด
ภาพรวม		4.25	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ การบริหารงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อที่	ด้านหลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้	4.17	0.66	มาก
2	ผู้บริหารลดขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผลของงานเป็นสำคัญ	4.19	0.67	มาก
3	ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.64	มากที่สุด
ภาพรวม		4.20	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.11 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ผู้บริหารลดขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้น

คุณภาพและผลของงานเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้

ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติค่า T-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.25	0.04	4.24	0.36	0.70	0.25
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.29	0.47	4.20	0.45	0.49	1.19
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.30	0.50	4.24	0.49	0.90	0.84
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.17	0.62	4.19	0.53	0.09	0.28
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.29	0.52	4.22	0.48	0.49	0.86
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.17	0.52	4.23	0.53	0.79	0.71
รวมเฉลี่ย	4.25	0.42	4.27	0.49	0.97	0.36

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.04	3	0.01	0.10	0.96
	ภายในกลุ่ม	22.01	157	0.14		
	รวม	22.05	160			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.31	3	0.10	0.48	0.69
	ภายในกลุ่ม	33.43	157	0.21		
	รวม	33.74	160			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	0.55	3	0.18	0.75	0.52
	ภายในกลุ่ม	38.52	157	0.25		
	รวม	39.07	160			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.09	3	0.03	0.08	0.97
	ภายในกลุ่ม	52.69	157	0.34		
	รวม	52.78	160			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.10	3	0.03	0.13	0.94
	ภายในกลุ่ม	39.63	157	0.25		
	รวม	39.73	160			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	5.04	3	1.68	0.70	0.56
	ภายในกลุ่ม	379.18	157	2.42		
	รวม	384.22	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.23	3	0.08	0.36	0.78
	ภายในกลุ่ม	33.73	157	0.21		
	รวม	33.96	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีอายุต่างกันในการรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. องค์การกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ไร่ชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	0.39	3	0.13	0.39	0.76
	ภายในกลุ่ม	51.68	157	0.33		
	รวม	52.06	160			
2. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการ ยอมรับจากพนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.34	3	0.11	0.43	0.73
	ภายในกลุ่ม	45.47	157	0.29		
	รวม	46.26	160			
3 .การบริหารงานสอดคล้องเป็นไป ตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.79	3	0.26	0.91	0.44
	ภายในกลุ่ม	45.47	157	0.29		
	รวม	46.26	160			
4 .ผู้บริหารปฏิบัติงานสอดคล้อง เป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.28	3	0.09	0.33	0.80
	ภายในกลุ่ม	44.14	157	0.28		
	รวม	44.42	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.04	3	0.01	0.10	0.96
	ภายในกลุ่ม	22.01	157	0.14		
	รวม	22.05	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านคุณธรรม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1.การบริหารงานเป็นไปด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต	ระหว่างกลุ่ม	0.16	3	0.05	0.16	0.93
	ภายในกลุ่ม	55.48	157	0.35		
	รวม	55.64	160			
2. ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงาน ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยปราศจากอคติ	ระหว่างกลุ่ม	1.13	3	0.38	1.03	0.38
	ภายในกลุ่ม	57.39	157	0.37		
	รวม	58.52	160			
3. ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	1.42	3	0.47	1.24	0.30
	ภายในกลุ่ม	59.97	157	0.38		
	รวม	61.39	160			
4. ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วย ความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.30	3	0.10	0.29	0.83
	ภายในกลุ่ม	54.52	157	0.35		
	รวม	54.82	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.31	3	0.10	0.48	0.69
	ภายในกลุ่ม	33.43	157	0.21		
	รวม	33.74	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านคุณธรรม ที่มีอายุต่างกันในทุกภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้ และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและ ทิศทางในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.69	3	0.23	0.58	0.63
	ภายในกลุ่ม	62.70	157	0.40		
	รวม	63.39	160			
2. ผู้บริหารรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อ สาธารณะชน	ระหว่างกลุ่ม	1.28	3	0.43	1.23	0.30
	ภายในกลุ่ม	54.24	157	0.35		
	รวม	55.52	160			
3. การบริหารงานเป็นไปอย่าง เปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง	ระหว่างกลุ่ม	3.19	3	1.06	2.62	0.05
	ภายในกลุ่ม	63.65	157	0.41		
	รวม	66.84	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.55	3	0.18	0.75	0.52
	ภายในกลุ่ม	38.52	157	0.25		
	รวม	39.07	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านความโปร่งใส ที่มีอายุต่างกันในภาพรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย	ระหว่างกลุ่ม	0.63	3	0.21	0.44	0.73
	ภายในกลุ่ม	75.01	157	0.48		
	รวม	75.64	160			
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการวาง แผนการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.55	3	0.18	0.46	0.71
	ภายในกลุ่ม	63.25	157	0.40		
	รวม	63.80	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.09	3	0.03	0.08	0.97
	ภายในกลุ่ม	52.69	157	0.34		
	รวม	52.78	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม ที่มีอายุต่างกันโดยรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การบริหารงานเป็นไปตาม กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด	ระหว่างกลุ่ม	0.72	3	0.24	0.63	0.60
	ภายในกลุ่ม	59.78	157	0.38		
	รวม	60.50	160			
2. ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิด จากการตัดสินใจและการกระทำ	ระหว่างกลุ่ม	0.42	3	0.14	0.30	0.82
	ภายในกลุ่ม	73.53	157	0.47		
	รวม	73.95	160			
3. ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องจากผลการ ตรวจสอบอย่างจริงจัง	ระหว่างกลุ่ม	0.37	3	0.12	0.29	0.83
	ภายในกลุ่ม	67.72	157	0.43		
	รวม	68.09	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.10	3	0.03	0.13	0.94
	ภายในกลุ่ม	39.63	157	0.25		
	รวม	39.73	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอายุต่างกันในการรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตาม แผนที่วางไว้	ระหว่างกลุ่ม	1.02	3	0.34	0.77	0.51
	ภายในกลุ่ม	69.45	157	0.44		
	รวม	70.47	160			
2. ผู้บริหารลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผล ของงานเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	0.28	3	0.09	0.21	0.89
	ภายในกลุ่ม	70.75	157	0.45		
	รวม	71.03	160			
3. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3.44	3	1.15	2.85	0.04*
	ภายในกลุ่ม	63.12	157	0.40		
	รวม	66.56	160			
	ระหว่างกลุ่ม	5.04	3	1.68	0.70	0.56
	ภายในกลุ่ม	379.18	157	2.42		
	รวม	384.22	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอายุต่างกันในการรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านหลักความคุ้มค่า	18 – 20 ปี	21 – 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 – 60 ปี	มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
18 – 20 ปี	-	-	-	-	-	-
21 – 30 ปี	-	-	-0.38	-0.01	-0.15	-
31 – 40 ปี	-	-	-	0.37*	0.23	-
41 – 50 ปี	-	-	-	-	-0.15	-
51 – 60 ปี	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอายุแตกต่างกัน ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พบว่า อายุ 31 – 40 ปี กับ อายุ 41 – 50 ปี มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	1.01	0.37
	ภายในกลุ่ม	21.77	158	0.14		
	รวม	22.05	160			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.46	2	0.23	1.09	0.34
	ภายในกลุ่ม	33.29	158	0.21		
	รวม	33.74	160			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	0.30	0.74
	ภายในกลุ่ม	38.92	158	0.25		
	รวม	39.07	160			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2	0.66	2.03	0.13
	ภายในกลุ่ม	51.46	158	0.33		
	รวม	52.78	160			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.41	2	0.21	0.82	0.44
	ภายในกลุ่ม	39.32	158	0.25		
	รวม	39.73	160			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	4.24	2	2.12	0.88	0.42
	ภายในกลุ่ม	379.98	158	2.40		
	รวม	384.22	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.04	0.17	0.84
	ภายในกลุ่ม	33.89	158	0.21		
	รวม	33.96	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. องค์การกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ไร่ชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.08	0.25	0.78
	ภายในกลุ่ม	51.90	158	0.33		
	รวม	52.06	160			
2. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการ ยอมรับจากพนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.10	2	0.05	0.18	0.83
	ภายในกลุ่ม	41.85	158	0.26		
	รวม	41.95	160			
3. การบริหารงานสอดคล้องเป็นไป ตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.60	2	0.30	1.03	0.36
	ภายในกลุ่ม	45.66	158	0.29		
	รวม	46.26	160			
4. ผู้บริหารปฏิบัติงานสอดคล้อง เป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	0.50	1.81	0.17
	ภายในกลุ่ม	43.43	158	0.27		
	รวม	44.42	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	1.01	0.37
	ภายในกลุ่ม	21.77	158	0.14		
	รวม	22.05	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การบริหารงานเป็นไปด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต	ระหว่างกลุ่ม	0.63	2	0.32	0.91	0.41
	ภายในกลุ่ม	55.01	158	0.35		
	รวม	55.64	160			
2. ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงาน ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยปราศจากอคติ	ระหว่างกลุ่ม	0.11	2	0.05	0.14	0.87
	ภายในกลุ่ม	58.42	158	0.37		
	รวม	58.52	160			
3. ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	0.10	2	0.05	0.13	0.88
	ภายในกลุ่ม	61.29	158	0.39		
	รวม	61.39	160			
4. ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วย ความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	1.91	2	0.96	2.86	0.06
	ภายในกลุ่ม	52.90	158	0.33		
	รวม	54.82	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.46	2	0.23	1.09	0.34
	ภายในกลุ่ม	33.29	158	0.21		
	รวม	33.74	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้ และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและ ทิศทางในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.64	2	0.32	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	62.75	158	0.40		
	รวม	63.39	160			
2. ผู้บริหารรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อ สาธารณะชน	ระหว่างกลุ่ม	0.62	2	0.31	0.89	0.41
	ภายในกลุ่ม	54.89	158	0.35		
	รวม	55.52	160			
3. การบริหารงานเป็นไปอย่าง เปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.02	0.05	0.95
	ภายในกลุ่ม	66.80	158	0.42		
	รวม	66.84	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2	0.07	0.30	0.74
	ภายในกลุ่ม	38.92	158	0.25		
	รวม	39.07	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในทุกภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย	ระหว่างกลุ่ม	1.99	2	1.00	2.14	0.12
	ภายในกลุ่ม	73.65	158	0.47		
	รวม	75.64	160			
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการวาง แผนการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.79	2	0.40	1.00	0.37
	ภายในกลุ่ม	63.01	158	0.40		
	รวม	63.80	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2	0.66	2.03	0.13
	ภายในกลุ่ม	51.46	158	0.33		
	รวม	52.78	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การบริหารงานเป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด	ระหว่างกลุ่ม	1.15	2	0.58	1.53	0.22
	ภายในกลุ่ม	59.35	158	0.38		
	รวม	60.50	160			
2. ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิด จากการตัดสินใจและการกระทำ	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2	0.04	0.09	0.91
	ภายในกลุ่ม	73.87	158	0.47		
	รวม	73.95	160			
3. ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องจากผลการ ตรวจสอบอย่างจริงจัง	ระหว่างกลุ่ม	0.54	2	0.27	0.63	0.53
	ภายในกลุ่ม	67.55	158	0.43		
	รวม	68.09	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.41	2	0.21	0.82	0.44
	ภายในกลุ่ม	39.32	158	0.25		
	รวม	39.73	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตาม แผนที่วางไว้	ระหว่างกลุ่ม	1.19	2	0.59	1.35	0.26
	ภายในกลุ่ม	69.28	158	0.44		
	รวม	70.47	160			
2. ผู้บริหารลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผล ของงานเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	1.10	2	0.55	1.25	0.29
	ภายในกลุ่ม	69.93	158	0.44		
	รวม	71.03	160			
3. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	0.96	0.39
	ภายในกลุ่ม	65.76	158	0.42		
	รวม	66.56	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	4.24	2	2.12	0.88	0.42
	ภายในกลุ่ม	379.98	158	2.40		
	รวม	384.22	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีกิจกรรมส่งเสริมรณรงค์ให้ประชาชนบำรุงรักษาทรัพยากร มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น และมีการจัดทำโครงการได้คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.54	2	0.27	1.97	0.14
	ภายในกลุ่ม	21.52	158	0.14		
	รวม	22.05	160			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.43	2	0.71	3.49	0.03*
	ภายในกลุ่ม	32.32	158	0.20		
	รวม	33.74	160			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	1.13	2	0.57	2.35	0.10
	ภายในกลุ่ม	37.94	158	0.24		
	รวม	39.07	160			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	1.17	2	0.59	1.80	0.17
	ภายในกลุ่ม	51.60	158	0.33		
	รวม	52.78	160			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.85	2	0.42	1.72	0.18
	ภายในกลุ่ม	38.88	158	0.25		
	รวม	39.73	160			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	1.05	2	0.52	0.22	0.81
	ภายในกลุ่ม	383.17	158	2.43		
	รวม	384.22	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.83	2	0.41	1.98	0.14
	ภายในกลุ่ม	33.13	158	0.21		
	รวม	33.96	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านที่ 3 ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักคุณธรรม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	มากกว่า 30,001 บาท
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	-	-	-
10,001 – 20,000 บาท	-	-	-0.16	0.01
20,001 – 30,000 บาท	-	-	-	0.17*
มากกว่า 30,001 บาท	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้มากกว่า 30,001 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. องค์การกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ไร้ชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	1.43	2	0.72	2.23	0.11
	ภายในกลุ่ม	50.63	158	0.32		
	รวม	52.06	160			
2. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการ ยอมรับจากพนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.08	0.32	0.73
	ภายในกลุ่ม	41.78	158	0.26		
	รวม	41.95	160			
3. การบริหารงานสอดคล้องเป็นไป ตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.47	2	0.23	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	45.80	158	0.29		
	รวม	46.26	160			
4. ผู้บริหารปฏิบัติบริหารงาน สอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	1.18	2	0.59	2.16	0.12
	ภายในกลุ่ม	43.24	158	0.27		
	รวม	44.42	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.54	2	0.27	1.97	0.14
	ภายในกลุ่ม	21.52	158	0.14		
	รวม	22.05	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักนิติธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การบริหารงานเป็นไปด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต	ระหว่างกลุ่ม	1.34	2.0	0.67	1.95	0.14
	ภายในกลุ่ม	54.30	158.0	0.34		
	รวม	55.64	160.0			
2. ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงาน ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยปราศจากอคติ	ระหว่างกลุ่ม	2.01	2.0	1.01	2.82	0.06
	ภายในกลุ่ม	56.51	158.0	0.36		
	รวม	58.52	160.0			
3. ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	0.68	2.0	0.34	0.89	0.41
	ภายในกลุ่ม	60.71	158.0	0.38		
	รวม	61.39	160.0			
4. ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วย ความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	3.68	2.0	1.84	5.69	0.00*
	ภายในกลุ่ม	51.14	158.0	0.32		
	รวม	54.82	160.0			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.43	2.0	0.71	3.49	0.03*
	ภายในกลุ่ม	32.32	158.0	0.20		
	รวม	33.74	160.0			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 4 ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม

ด้านหลักคุณธรรม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	มากกว่า 30,001 บาท
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	-	-	-
10,001 – 20,000 บาท	-	-	-0.23	-0.06
20,001 – 30,000 บาท	-	-	-	0.17*
มากกว่า 30,001 บาท	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันในภาพรวม พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้มากกว่า 30,001 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่ 4 ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักคุณธรรม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	มากกว่า 30,001 บาท
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	-	-	-
10,001 – 20,000 บาท	-	-	-0.34*	-0.04
20,001 – 30,000 บาท	-	-	-	0.30*
มากกว่า 30,001 บาท	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่ 4 ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้ 20,001 – 30,000 บาท และรายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับรายได้มากกว่า 30,001 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้ และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและ ทิศทางในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.66	2	0.33	0.83	0.44
	ภายในกลุ่ม	62.73	158	0.40		
	รวม	63.39	160			
2. ผู้บริหารรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อ สาธารณะชน	ระหว่างกลุ่ม	2.05	2	1.02	3.03	0.05
	ภายในกลุ่ม	53.47	158	0.34		
	รวม	55.52	160			
3. การบริหารงานเป็นไปอย่าง เปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง	ระหว่างกลุ่ม	1.61	2	0.81	1.96	0.14
	ภายในกลุ่ม	65.23	158	0.41		
	รวม	66.84	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.13	2	0.57	2.35	0.10
	ภายในกลุ่ม	37.94	158	0.24		
	รวม	39.07	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย	ระหว่างกลุ่ม	1.36	2	0.68	1.44	0.24
	ภายในกลุ่ม	74.28	158	0.47		
	รวม	75.64	160			
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการวาง แผนการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.05	2	0.53	1.33	0.27
	ภายในกลุ่ม	62.75	158	0.40		
	รวม	63.80	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.17	2	0.59	1.80	0.17
	ภายในกลุ่ม	51.60	158	0.33		
	รวม	52.78	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การบริหารงานเป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.20 59.30 60.50	2 158 160	0.60 0.38	1.60	0.21
2. ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิด จากการตัดสินใจและการกระทำ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.61 73.34 73.95	2 158 160	0.30 0.46	0.65	0.52
3. ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องจากผลการ ตรวจสอบอย่างจริงจัง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.96 67.12 68.09	2 158 160	0.48 0.42	1.13	0.32
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.85	2	0.42	1.72	0.18
	ภายในกลุ่ม	38.88	158	0.25		
	รวม	39.73	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตาม แผนที่วางไว้	ระหว่างกลุ่ม	0.81	2	0.40	0.92	0.40
	ภายในกลุ่ม	69.66	158	0.44		
	รวม	70.47	160			
2. ผู้บริหารลดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผล ของงานเป็นสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2	0.66	1.50	0.23
	ภายในกลุ่ม	69.71	158	0.44		
	รวม	71.03	160			
3. ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3.02	2	1.51	3.76	0.03*
	ภายในกลุ่ม	63.54	158	0.40		
	รวม	66.56	160			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.05	2	0.52	0.22	0.81
	ภายในกลุ่ม	383.17	158	2.43		
	รวม	384.22	160			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในการรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001 – 20,000 บาท	20,001 – 30,000 บาท	มากกว่า 30,001 บาท
ต่ำกว่า 10,000 บาท	-	-	-	-
10,001 – 20,000 บาท	-	-	-0.31	-0.04
20,001 – 30,000 บาท	-	-	-	0.27*
มากกว่า 30,001 บาท	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้มากกว่า 30,001 บาท การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและแสดงผลการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 161 ชุด โดยข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ และแปลผลโดยการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมาอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.20 รายได้เดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 รองลงมารายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ ด้านหลักโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.25$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.24$) ด้านนิติธรรม ($\bar{X} = 4.24$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

2.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า องค์การกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับไว้ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมา คือ ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการยอมรับจากพนักงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ผู้บริหารปฏิบัติบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงานด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) และ

ข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงานเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด การบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ ผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและทิศทางในการทำงาน ($\bar{X} = 4.22$)

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ การบริหารงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.23$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ ($\bar{X} = 4.22$)

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ ผู้บริหารลดขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผลของงานเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีอายุต่างกัน ด้านหลักความคุ้มค่า ในข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พบว่า ผู้บริหารอายุ 31 – 40 ปี กับ อายุ 41 – 50 ปี มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

3.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันในภาพรวม พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้มากกว่า 30,001 บาท แตกต่างกัน ในข้อที่ 4 ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้ 20,001 – 30,000 บาท และรายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับรายได้มากกว่า 30,001 บาท แตกต่างกัน และด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 3 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง พบว่า รายได้ 20,001 – 30,000 บาท กับ รายได้มากกว่า 30,001 บาท การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ตามความคิดเห็นของข้าราชการ พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม และอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริประภา พัดลม (2564) ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1. การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ หลักประสิทธิภาพ หลักการมีส่วนร่วม

หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล หลักการกระจายอำนาจ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักการรับผิดชอบ ตามลำดับ

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของข้าราชการ พนักงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยองค์การกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ไร้ชัดเจน ซึ่งข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการยอมรับจากพนักงาน อีกทั้งผู้บริหารปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ทศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีกำหนดแนวทางให้แก่ข้าราชการ พนักงานปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามแนวนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงานด้วยความเสมอภาค และเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ ผู้บริหารมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยส่งผลให้ข้าราชการ พนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุธาน สีนสุวรรณ (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อราชการด้วยความสุภาพ โดยมุ่งเน้นการให้บริการด้วยกัลยาณมิตร

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง ผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณชน และผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและทิศทางในการทำงาน โดยให้สาธารณชนมีการรับรู้นโยบายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมสามารถตรวจสอบการทำงาน และได้รับการบริการที่ดีจากองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของณภัทร นิภารักษ์ (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ อันดับหนึ่งคือ ด้านหลักความ

รับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยที่ 4.08 รองลงมาอันดับสอง คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.05 อันดับสาม คือ ด้านหลักความโปร่งใส ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสนับสนุนให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด และการประชาสัมพันธ์องค์การให้ประชาชนรับทราบผลการปฏิบัติงานประจำปี

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ เสนอความเห็นเพื่อตัดสินใจในแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ประกอบด้วย การประชุมประชาคม การประชาสัมพันธ์ การแสดงปณณัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชฎพงศ์ อ่อนศิริ (2565) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบต่อ รองลงมาคือด้านหลักความคุ้มค่า และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเปิดโอกาสให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และการมีส่วนร่วมในวางแผนการดำเนินงาน

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบอย่างจริงจัง การบริหารงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และผู้บริหารยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ ซึ่งข้าราชการ พนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีตระหนักในหน้าที่ความสำนักรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาอันอาจเกิดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนตลอดถึงการเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรวีวรรณ แสนสวัสดิ์ (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการชุมชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม เป็นอันดับแรก รองลงมา คือด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักนิติธรรม และอันดับสุดท้าย คือด้านหลักคุณธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเปิดโอกาสให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี นำผลการตรวจสอบองค์กรเพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง โดยเป็นแนวทางให้ผู้บริหารตัดสินใจเลือกกระทำตามนโยบายที่เกิดจากการสัญญาประชาคมซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพ และผลของงานเป็นสำคัญ และมีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ซึ่งข้าราชการ พนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรที่นำมาใช้ให้เกิดความคุ้มค่า

เกิดประโยชน์สูงสุด และร่วมส่งเสริมรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การบริการมีคุณภาพ สร้างความประทับใจในการติดต่อราชการกับองค์กร ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของราตรี ชินหงส์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกล่าม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานในเทศบาลตำบลโคกล่าม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความรับผิดชอบ และขัดแย้งกับงานวิจัยของอังคณา ปากเกร็ด (2562) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสามง่าม อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มี 6 ด้าน ประกอบด้วย (ก) ด้านนิติธรรม พบว่า มีความไม่สอดคล้องระหว่างระเบียบการบริหารงานเนื่องจากถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง (ข) ด้านคุณธรรม พบว่า มีค่านิยมเรื่องพวกพ้องเนื่องจากระบบอุปถัมภ์ (ค) ด้านความโปร่งใส พบว่ามีปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลมีกระบวนการที่ซับซ้อน (ง) ในด้านการมีส่วนร่วม พบว่ามีความร่วมมือจากประชาชนในระดับต่ำ เนื่องจากประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม (จ) ในด้านความรับผิดชอบ พบว่ามีปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความตรงต่อเวลา เนื่องจากบุคลากรขาดความสำนึกเรื่องวินัย และ (ฉ) ในด้านความคุ้มค่า พบว่ามีปัญหาเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยในหน่วยงาน เนื่องจากหน่วยงานขาดค่านิยมความประหยัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการให้บริการแก่ประชาชน โดยมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลแห่งความสำเร็จของการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการ และพนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและปัจจัยส่วนบุคคลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี กำหนดแนวนโยบายให้ข้าราชการ พนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านทรัพยากรนำมาใช้ให้เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งสนับสนุนให้การบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ สร้างความประทับใจในการติดต่อราชการกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิษณุพงศ์ อ่อนศิริ (2565) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

ยกเว้น ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้ต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัทร นิภารักษ์ (2558) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเนื่อง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา ยิ้มข้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแขม อำเภอกลองखูลง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแขม อำเภอกลองखูลง จังหวัดกำแพงเพชร มีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของประชาชน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเนื่อง เขตหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ จากการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหาร ข้าราชการ และพนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีส่วนร่วมกำหนดข้อบัญญัติ และข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ซึ่งได้รับการยอมรับจากบุคลากร ผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชน
2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ สร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร โดยข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี นำหลักการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในองค์กร อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นขององค์กรต่อประชาชน
3. ด้านหลักความโปร่งใส การบริหารงานตามแนวนโยบายที่ผู้บริหารกำหนด โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน มุ่งเน้นพันธกิจที่สร้างให้องค์กรปราศจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน มีช่องทางสำหรับการติดต่อประชาสัมพันธ์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารขององค์กร เปิดโอกาสให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อลดขั้นตอนการให้บริการ การสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อการกิจและหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานขององค์กร
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และร่วมกำหนดนโยบาย โดยนำปัญหาและความต้องการของประชาชนไปแก้ไข พัฒนาระบบการปฏิบัติงาน

ที่ครอบคลุมกับภารกิจ การรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาสังคม การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรีได้ดำเนินการ

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจ และยอมรับผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี มีการกำกับดูแลการนำงบประมาณไปใช้ให้มีประสิทธิผล การสร้างความพึงพอใจในการรับบริการจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบภารกิจหน้าที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น

2. ควรศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

บรรณานุกรม

- ฉัตรยุพิน บ้ายเที่ยง. (2552). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโดยหลักธรรมาภิบาลตาม การรับรู้ของพนักงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี. การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ช่อทิพย์ เกสรทอง. (2553). แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่าลักษ์ณ์ จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ชัยยศ สันตวงษ์ (2546). การบริหารระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- ณภัทร นิการักษ์. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ถวิล จันทรชนะ. (2534). การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา.
- ณัด เดชทรัพย์. (2550). การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยตามหลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ธงชัย สันตวงษ์. (2543). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2544). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บาลานา (ตีวเดอร์หมู่) และพัฒน์พงษ์ เลอะโซะ. (2554). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (ฉบับเตรียมสอบแข่งขัน 2554). กรุงเทพฯ: พี.เค.พรินต์.
- ปฐุม มณีโรจน์. (2555). ภาครัฐในมุมมองกฎหมายการเมืองและการบริหาร. สารคดี, 19 (1), 1-15
- พิทยา สุนทรวิภาต. (2545). ธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารดำรงราชานุภาพ, 3 (1), 41.
- พิสมัย คูศรีพิทักษ์. (2553). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รป.ม สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2548). ธรรมาภิบาลกับการจัดการยุคใหม่ (Good Governance and Modern Management). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ราตรี ชินหงส์. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลโคกกล่าม อำเภอตุร
 พักตรพินา จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
 มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- รวีวรรณ แสนสวัสดิ์. (2558). ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธ
 รมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางพระอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐ
 ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัย
 บูรพา, ชลบุรี.
- รัชยา ภักดีจิตต์. (2557). ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2549). การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- ศรียรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2542). องค์การและการจัดการ (ปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมยศ นาวิการ. (2543). การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- สุนนา ยิ้มซ้อย. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังแขม
 อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร ตามการรับรู้ของประชาชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุรัสวดี ราชสกุลชัย. (2547). การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2546). หลักการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2544). หลักการบริหาร(ed.). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การ
 ภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โพร
 จำกัด.
- _____. (2546). คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
 วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ :
 สิริบุตรการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2550) . รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 : แก้ไข
 เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2550 . พิมพ์ครั้งที่ 2. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ :
 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552) คู่มือการสร้างระบบบริหารการบ้านเมืองและสังคม
 ที่ดี. (กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)
 หน้า 2-3.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี. (2567). ข้อมูลหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี.

สิงห์บุรี : องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี.

อรรถัย ทวีระวงษ์. (2557). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต
อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. จังหวัดกาญจนบุรี.

อมรา พงศาพิชญ์. (2543). “ธรรมนูญกับประชาสังคมและองค์กรประชาสังคม”. เอกสาร
ประกอบการสัมมนา เรื่องสิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญแปลงแนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรม
ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

อุธาน สิ้นสุวรรณ. (2558). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ
เมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

Suradej Jongwannasiri. (2014). “Luther Gulick and his work “POSDCORB.” [Online].
Available <http://mgtsharing.files.wordpress.com>. Retrieved March 15, 20

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อใช้ประกอบการศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นายอภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ
นักศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ	() ชาย () หญิง
2. อายุ	() 18 -20 ปี () 21-30 ปี
() 31-40 ปี () 41-50
() 51-60 () มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา	() ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี
4. รายได้ต่อเดือน	() ต่ำกว่า10,000 บาท
() 10,001-20,000 บาท
() 20,001-30,000 บาท
() รายได้มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี โดยกำหนดระดับการบริหารงาน เป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อยที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลน้อย
- ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาก
- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักนิติธรรม					
1.องค์กรกำหนดข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ไว้ชัดเจน					
2.ข้อบัญญัติ ข้อบังคับได้รับการยอมรับจากพนักงาน					
3.การบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ					
4.ผู้บริหารปฏิบัติบริหารงานสอดคล้องเป็นไปตามข้อบัญญัติ ข้อบังคับ					
หลักคุณธรรม					
5.การบริหารงานเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต					
6.ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อพนักงานด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ					
7.ผู้บริหารมีเหตุมีผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
8.ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพอ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
หลักความโปร่งใส					
10.ผู้บริหารสื่อสารให้ผู้ร่วมงานรู้และเข้าใจนโยบาย เป้าหมายและทิศทางในการทำงาน					
11.ผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเปิดเผยต่อสาธารณะชน					
12.การบริหารงานเป็นไปอย่างเปิดเผยไม่ปิดบังอำพราง					
หลักการมีส่วนร่วม					
13.ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย					

14.ผู้บริหารเปิดโอกาสให้พนักงานและประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน					
หลักความรับผิดชอบ					
15.การบริหารงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด					
16.ผู้บริหารมีการยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจและการกระทำ					
17.ผู้บริหารมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องจากผลการตรวจสอบอย่างจริงจัง					
หลักความคุ้มค่า					
18.ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้					
19.ผู้บริหารลดขั้นตอนการปฏิบัติงานมุ่งเน้นคุณภาพและผลของงานเป็นสำคัญ					
20.ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา รองอธิการบดี สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ดร.สุชาติ ใจภักดี	ดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
ดร.เบญจ์ พรพลธรรม	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	อภิศักดิ์ กิติเรียงลาภ
วันเดือนปีเกิด	21 กันยายน 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	32/5 หมู่ 3 ต.บางระจัน อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เขต 1
ประวัติการศึกษา	ระดับปริญญาตรี สาขา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์